

Samenwerkingsovereenkomst calamiteitenbergingen Westland

(Versie 1 november 2018)

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon: het **Hoogheemraadschap van Delfland**, zetelende te Delft, te dezer zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam invullen], verder te noemen: "*Delfland*",

en

2. de publiekrechtelijke rechtspersoon: de **Gemeente Westland**, zetelende te Naaldwijk, te dezer zake rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam invullen], verder te noemen: "*Westland*",

Delfland en Westland tezamen verder te noemen: "*partijen*",

Overwegende dat:

- i Delfland op grond van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland tot taak heeft de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voor zover die taak niet uitdrukkelijk aan andere publiekrechtelijke lichamen is opgedragen;
- ii de onder i genoemde waterstaatkundige verzorging onder meer de zorg voor het watersysteem omvat;
- iii Westland op grond van artikel 3.5 Waterwet zorg dient te dragen voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater en voor een doelmatige verwerking van het ingezamelde hemelwater;
- iv onder doelmatige verwerking als bedoeld onder iii op grond van artikel 3.5 Waterwet onder meer wordt verstaan: de berging van ingezameld hemelwater;
- v de neerslag, zowel in frequentie als in hoeveelheid, toeneemt en naar verwachting zal blijven toenemen als gevolg van klimaatverandering;
- vi als gevolg van de zeer hoge bebouwings-/verhardingsgraad, er binnen de gemeente weinig ruimte is voor de berging van ingezameld afgevoerd hemelwater, als bedoeld onder iv;
- vii als gevolg van de onder v en vi genoemde omstandigheden de belasting van Delflands watersysteem, meer in het bijzonder de polderwatergangen en - vervolgens - de boezem, incidenteel zal kunnen toenemen in een mate die leidt tot overstrooming;
- viii om de onder vii bedoelde incidentele toename van de belasting van Delflands watersysteem ook in de toekomst het hoofd te kunnen bieden casu quo overstrooming te voorkomen extra bergingscapaciteit moet worden gerealiseerd die, in voorkomend geval, tijdelijk kan worden benut;
- ix de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit kan bestaan uit
 - bergingsgebieden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet en/of
 - oppervlaktewaterlichamen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, Waterwet *met voldoende capaciteit om tijdelijk extra water te bergen*;

- x de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit minimaal 50.000m³ dient te omvatten;
- xi partijen zich in het *Waterplan Westland Waterproof* hebben gecommitteerd om gezamenlijk de effecten binnen de gemeente van klimaatverandering op te vangen (waterproof, robuust en toekomstbestendig Westland);
- xii partijen gezamenlijk een verkenning hebben verricht naar locaties binnen de gemeente waar de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit kan worden gerealiseerd;
- xiii uit de onder xii bedoelde verkenning een drietal naar verwachting geschikte locaties naar voren zijn gekomen (glas 2, glas 3 en locatie 8A) , waarbij met de twee voorkeurslocaties "glas 3" en "locatie 8A" voldaan wordt aan de onder x genoemde minimale bergingscapaciteit;
- xiv partijen voor de onder xiii genoemde locaties gezamenlijk schetsontwerpen hebben opgesteld en globale kostenramingen hebben verricht;
- xv de raad van Westland in zijn vergadering van 22 januari 2019 en de Verenigde Vergadering van Delfland in haar vergadering van 20 december 2018 ermee hebben ingestemd dat van de onder xiv genoemde schetsontwerpen de locaties "glas 3" en "locatie 8A" verder zullen worden uitgewerkt en verder op geschiktheid en haalbaarheid voor de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit zullen worden onderzocht en tot voorlopige ontwerpen en vervolgens definitieve ontwerpen zullen worden uitgewerkt;
- xvi de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland in hun vergaderingen van respectievelijk 22 januari 2019 en 20 december 2018 voorts, vooruitlopend op hun besluitvorming omtrent:
 - de daadwerkelijke instemming met de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit op een of meerdere van de onder xiii genoemde locaties; en
 - de daadwerkelijke toekenning van de voor die realisatie benodigde financiële middelen,hebben vastgesteld en/of beschikbaar gesteld:
 - voor Delfland: het investeringsplan en het ontwerpkrediet (daaronder begrepen krediet voor verwervingskosten);
 - voor Westland: het ontwerpkrediet voor voorbereiding en verwervingskosten.
- xvii partijen thans, met het oog op de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit op een of meerdere van de onder xiii genoemde locaties, een tweetal fasen onderscheiden:

"Fase 1": dit is de fase voor:

- de verdere uitwerking van de onder xiv genoemde schetsontwerpen tot voorlopige ontwerpen en definitieve ontwerpen;
- het onderzoek naar de geschiktheid en haalbaarheid van de extra bergingscapaciteit op de onder xiii genoemde locaties;
- de nadere raming van de met de realisatie van de extra bergingscapaciteit gemoeide kosten;

- de verwerving van gronden dan wel, indien daarmee kan worden volstaan, (gebruiks)rechten op die gronden;
- facultatief: het voorbereiden van de voor de realisatie benodigde uitvoeringsbesluiten (m.n. publiekrechtelijke besluiten als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht);

een en ander ter voorbereiding op en uitmondend in de besluitvorming omtrent instemming, door de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland, met de daadwerkelijke realisatie van die extra bergingscapaciteit en de uitgave van de daarvoor benodigde financiële middelen ("fase 1"),

en

"Fase 2": dit is de fase voor:

indien de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland te gelegener tijd instemmen met de realisatie van de onder viii bedoelde bergingscapaciteit op (een of meerdere van) de onder xiii genoemde locaties:

- het voorbereiden en nemen van de voor de realisatie benodigde uitvoeringsbesluiten (m.n. publiekrechtelijke besluiten als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht);
- voor zover nog niet gebeurd in fase 1: de verwerving van de benodigde gronden dan wel, indien daarmee kan worden volstaan, (gebruiks)rechten op die gronden;
- het opstellen van uitvoeringsbestekken en/of andere uitvoeringsspecificaties;
- het aanbesteden van de daadwerkelijke realisatie van de extra bergingscapaciteit; en
- de daadwerkelijke realisatie van de extra bergingscapaciteit.

- xviii partijen afspraken hebben gemaakt voor hun samenwerking gedurende de onder xvii bedoelde "fase 1", welke afspraken zij in deze overeenkomst wensen vast te leggen;
- xix partijen, indien de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland te gelegener tijd instemmen met de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit op (een of meerdere van) de onder xiii genoemde locaties partijen voor de onder xvii bedoelde "fase 2", nadere afspraken zullen maken voor hun samenwerking tijdens die fase, welke afspraken zij alsdan ook in een of meer nadere overeenkomsten schriftelijk zullen vastleggen in een zogenaamde uitvoeringsovereenkomst;
- xx partijen voorts nu alvast, in aanvulling op de onder xviii bedoelde afspraken voor de onder xvii bedoelde "fase 1", een aantal uitgangspunten wensen vast te leggen voor de onder xix bedoelde nadere overeenkomst(en);

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

HOOFDSTUK I: AFSPRAKEN VOOR "FASEN 1 EN 2"

Artikel 1 Stuurgroep

- 1.1 Partijen stellen een stuurgroep in. De stuurgroep bestaat uit de portefeuillehoudende wethouder(s) van Westland en de portefeuillehoudende

hoogheemraad/raden van Delfland. De stuurgroep kan zich laten bijstaan door een of meer leden van de projectgroep, bedoeld in artikel 2.

- 1.2 De stuurgroep heeft tot taak de voorbereiding en afstemming van besluiten van burgemeester en wethouders van Westland en dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland en de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland met betrekking tot de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit op (een of meerdere van) de onder xiii genoemde locaties overeenkomstig deze overeenkomst en, in voorkomend geval, de onder xix bedoelde nadere overeenkomst. De stuurgroep bepaalt zelf hoe vaak zij bijeenkomt.

Artikel 2 Projectgroep

- 2.1 Partijen stellen een projectgroep in. De projectgroep bestaat uit medewerkers van partijen. De projectgroep wijst een voorzitter aan en een secretaris. Die zijn bij voorkeur niet werkzaam voor een en dezelfde partij.
- 2.2 De projectgroep bereidt de taken van de stuurgroep voor. Zij komt bijeen zoveel als zij nodig acht. De secretaris van de projectgroep is belast met het opstellen van de agenda voor de bijeenkomsten van de stuurgroep en stelt van die bijeenkomsten voorts een verslag op.

Artikel 3 Escalatieladder

- 3.1 Indien zich tussen projectgroepleden van de ene partij en die van de andere partij een geschil voordoet, zal dat bij elke partij worden voorgelegd aan de directe leidinggevende(n) en/of ambtelijk opdrachtgever(s) van die projectgroepleden. Deze directe leidinggevers en/of ambtelijk opdrachtgever(s) zullen vervolgens in samenspraak zoeken naar een oplossing.
- 3.2 Indien de in het vorige lid bedoelde escalatie niet tot een oplossing leidt, zal het geschil worden voorgelegd aan de stuurgroep. Binnen de stuurgroep zal vervolgens worden gezocht naar een oplossing.

Artikel 4 Kosten

- 4.1 De kosten van de realisatie van de extra bergingscapaciteit, de voorbereidingskosten daaronder begrepen, zullen door partijen bij helfte worden gedeeld en gedragen.
- 4.2 Van de kosten, bedoeld in het vorige lid, maken in elk geval deel uit:
- a. de kosten van de eventuele verdere uitwerking en onderzoeken, bedoeld in artikel 6, eerste lid, en de kosten van de in artikel 7, eerste lid, bedoelde uitwerkingen en de in artikel 7, derde lid, bedoelde nadere ramingen, voor zover die kosten betrekking hebben op door een partij of door beide partijen ingeschakelde externe deskundigenbijstand;
 - b. de kosten van het opstellen van bestemmingsplannen als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening en projectplannen als bedoeld in de Waterwet, alsmede de kosten van ten behoeve van die plannen verrichte onderzoeken, een en ander voor zover die plannen en onderzoeken door een extern bureau zijn opgesteld respectievelijk verricht;
 - c. de kosten van het voorbereiden en opstellen van de voorlopige en de definitieve ontwerpen, voor zover die ontwerpen door een extern bureau zijn opgesteld;

- d. de kosten van het opstellen van de bestekken dan wel eisenspecificaties ten behoeve van de aanbesteding en daadwerkelijke uitvoering van de inrichtingsmaatregelen, voor zover die bestekken of specificaties door een extern bureau zijn opgesteld;
- e. de kosten van de verwerving van de benodigde gronden (waarde gronden, eventuele inkomensschaden en overige schaden en kosten die het rechtstreeks gevolg zijn van de grondverwerving);
- f. vergoedingen die verband houden met het verkrijgen van gebruiksrechten met betrekking tot grond;
- g. toegekende planschadevergoeding en nadeelcompensatie;
- h. de kosten van de taxaties of advies verband houdende met het bepaalde onder e tot en met g;
- i. de kosten van eventuele externe grondverwerwers;
- j. de daadwerkelijke inrichtingskosten voor de realisering van de extra bergingscapaciteit;
- k. leges opgelegd door de ene partij aan de andere partij;
- l. de rekenrente, bedoeld in artikel 4, zevende lid.

4.3 Van de kosten, bedoeld in het eerste lid, maken geen deel uit de interne apparaatskosten van partijen.

4.4 Van de te ramen kosten, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder e, maken geen deel uit:

- vergoedingen die, bovenop de waarde van enkel de ondergrond, zijn of worden betaald voor de locatie "locatie 8A";
- indien de betreffende gronden als gevolg van andere invullingen of bestemmingen, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, tweede volzin, deel uitmaken van een (lucratief) complex als bedoeld in artikel 40d Ontheffingswet: het verschil tussen de complexwaarde en de waarde indien geen sprake zou zijn van een dergelijk complex, indien dat verschil positief is.

4.5 Van de kosten, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder j, maken geen deel uit inrichtingskosten die geen rechtstreeks verband houden met de inrichting van de locatie als bergingsgebied, onverminderd de mogelijkheid van partijen om daarover bij nadere overeenkomst andersluidende afspraken te maken.

4.6 Partijen houden een projectboekhouding bij.

4.7 Partijen leggen in de in artikel 13 bedoelde overeenkomst een rekenrente over voorgesloten bedragen vast. De rekenrente is marktconform en strekt slechts tot dekking van over de voorgesloten bedragen gederfde of verschuldigde rente.

Artikel 5 Flexibiliteitsbepaling i.v.m. nieuwe wetgeving

Partijen onderkennen dat nieuwe wetgeving op handen is met betrekking tot het omgevingsrecht, ontheffing en gedoogplichten. Indien dergelijke wetgeving in werking treedt, zal voor het bepaalde in deze overeenkomst en in de in artikel 13 bedoelde nadere overeenkomst(en) steeds worden gelezen: dan wel wettelijke bepalingen en/of instrumenten die daarvoor in de plaats zijn gekomen.

HOOFDSTUK 2: AFSPRAKEN VOOR "FASE 1"

Artikel 6 Uitwerking verkenningen en onderzoek geschiktheid/haalbaarheid

- 6.1 De projectgroep zal de onder xiv bedoelde schetsontwerpen verder uitwerken en de in die schetsontwerpen begrepen locaties verder onderzoeken op geschiktheid en haalbaarheid voor de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit. De verdere uitwerking en onderzoeken omvatten mede andere invullingen of bestemmingen dan extra bergingscapaciteit en zullen met de realisatie van die extra bergingscapaciteit en, in voorkomend geval, niet strijdig zijn. Voorbeelden van andere invullingen en bestemmingen zijn extensieve dagrecreatie, groen/natuur, oppervlaktewater en hemelwaterberging/wadi.
- 6.2 Behoudens andersluidende instructies van de stuurgroep, bepaalt de projectgroep of de in het vorige lid bedoelde werkzaamheden voor al die locaties tegelijkertijd of volgtijdelijk geschieden.
- 6.3 Delfland en Westland dragen gezamenlijk zorg voor de civieltechnische begeleiding van de in het eerste lid bedoelde uitwerking en de in dat lid bedoelde onderzoeken.
- 6.4 Westland draagt zorg voor de stedenbouwkundige begeleiding van de in het eerste lid bedoelde uitwerking en de in dat lid bedoelde onderzoeken.
- 6.5 Voor de geschiktheid en haalbaarheid, bedoeld in het eerste lid, wordt onder meer gekeken naar de kosten, de ruimtelijke inpassing, de mogelijkheid van nevengebruik (naast incidentele berging) en de mogelijkheden om de grond in eigendom te verwerven dan wel die krachtens andere titel dan eigendom te kunnen gebruiken.

Artikel 7 Kostenraming

- 7.1 De projectgroep zal de onder xiv bedoelde globale kostenraming voor de realisatie van de extra bergingscapaciteit op de in de onder xiv bedoelde schetsontwerpen begrepen locaties verder uitwerken. Behoudens andersluidende instructie van de stuurgroep geschiedt die uitwerking op basis van de SSK-systematiek.
- 7.2 De in het vorige lid bedoelde uitwerkingen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van een naar het oordeel van de projectgroep geschikte index.
- 7.3 De projectgroep zal voorts, per locatie afzonderlijk, een nadere raming opstellen van de kosten voor de realisatie van de extra bergingscapaciteit. Die nadere ramingen geschieden zoveel mogelijk op basis van daadwerkelijke prijzen en kosten en worden getoetst aan de in de vorige leden bedoelde uitwerkingen.
- 7.4 Van de uitwerkingen en nadere ramingen, bedoeld in de vorige leden, maken in elk geval deel uit de kosten, genoemd in artikel 4, tweede lid.

Artikel 8 Begrenzing bergingscapaciteit en keuze inrichtingsvariant(en)

- 8.1 Op basis van de onder xiv bedoelde schetsontwerpen en/of, in voorkomend geval, de uitkomsten van de verdere uitwerkingen en onderzoeken, bedoeld in artikel 6, en de nadere ramingen, bedoeld in artikel 7, begrenst de projectgroep voor elke locatie afzonderlijk de bergingscapaciteit en maakt zij, binnen die begrenzing, een keuze voor een inrichtingsvariant. In die inrichtingsvariant worden mede betrokken de andere invullingen of bestemmingen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, tweede volzin. De begrenzing van de extra bergingscapaciteit en de keuze voor de inrichtingsvariant binnen die begrenzing behoeven de instemming van de stuurgroep.
- 8.2 De in het vorige lid bedoelde begrenzing, keuze en instemming vinden plaats ter voorbereiding van verdere besluitvorming door de ter zake bevoegde bestuursorganen van Delfland en Westland en laten de bestuursrechtelijke bevoegdheden van die bestuursorganen onverlet.

Artikel 9 Opstellen VO's en DO's

De inrichtingsvarianten, bedoeld in artikel 8, worden uitgewerkt tot voorlopige ontwerpen en, vervolgens, definitieve ontwerpen. Het bepaalde in artikel 6, derde en vierde lid, en artikel 8, tweede lid, is op die ontwerpen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10 Voorbereiding publiekrechtelijke besluiten en regeling grondzaken vooruitlopend op fase 2 (facultatief)

- 10.1 De stuurgroep kan besluiten dat, vooruitlopend op de start van de onder xvii bedoelde "fase 2", de in artikel 15, eerste lid, bedoelde besluiten worden voorbereid. Het bepaalde in artikel 16 is alsdan van overeenkomstige toepassing.
- 10.2 Voorts kan de stuurgroep, vooruitlopend op de start van de onder xvii bedoelde "fase 2", besluiten tot verwerving van de voor de realisatie van de extra bergingscapaciteit benodigde gronden dan wel (gebruiks)rechten op die gronden. Het bepaalde in artikel 17 is alsdan van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 Verzoek om instemming en budget raad en Verenigde Vergadering

- 11.1 Burgemeester en wethouders en dijkgraaf en hoogheemraden zullen de definitieve ontwerpen, bedoeld in artikel 9, zomede de nadere ramingen bedoeld in artikel 7, voorleggen aan respectievelijk de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland. In voorkomend geval brengen zij voorts verslag uit over de toepassing van artikel 10.
- 11.2 Voorts doen burgemeester en wethouders en dijkgraaf en hoogheemraden aan respectievelijk de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland een eensluidend voorstel voor de realisatie van extra bergingscapaciteit op een of meerdere in dat voorstel begrepen locaties overeenkomstig de voor de betreffende locaties op grond van artikel 8 opgestelde definitieve ontwerpen.

- 11.3 Het verzoek, bedoeld in het vorige lid, gaat vergezeld van een verzoek om de daadwerkelijke toekenning van de voor de aanleg van de extra bergingscapaciteit benodigde financiële middelen.
- 11.4 Toepassing van het bepaalde in de vorige leden kan zowel met betrekking tot een enkele locatie als met betrekking tot meerdere locaties tezamen plaatsvinden.
- 11.5 Instemming, door de raad van Westland en de Verenigde Vergadering van Delfland, met het voorstel, bedoeld in het tweede lid, wordt niet geacht enig voor de realisatie van de extra bergingscapaciteit vereist of gewenst publiekrechtelijk besluit of beslissing tot het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling te behelzen.
- 11.6 De instemming, bedoeld in het vorige lid, laat de publiekrechtelijke bevoegdheden van de bestuursorganen van Westland en Delfland, in het bijzonder (maar niet uitsluitend) die van de raad en de Verenigde Vergadering, onverlet.

Artikel 12 Einde "fase 1"; aanvang "fase 2"

Met de instemming, bedoeld in artikel 11, vijfde lid, eindigt de onder xvii bedoelde "fase 1" en vangt de onder xvii bedoelde "fase 2" aan voor de locatie casu quo het definitief ontwerp waarop die instemming betrekking heeft.

HOOFDSTUK 3: AFSPRAKEN VOOR FASE 2

Artikel 13 Vastlegging nadere afspraken

Partijen leggen binnen vier maanden na aanvang van de onder xvii bedoelde "fase 2" hun onder xix bedoelde nadere afspraken schriftelijk vast in een uitvoeringsovereenkomst. Die nadere afspraken zullen in overeenstemming zijn met het bepaalde in artikel 4 en de artikelen 14 tot en met 17.

Artikel 14 Realisatie extra bergingscapaciteit

Partijen dragen tezamen zorg voor de realisatie van de onder viii bedoelde extra bergingscapaciteit, onverminderd het elders in dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 15 Publiekrechtelijke besluiten

- 15.1 Partijen zijn ermee bekend dat voor de daadwerkelijke realisatie van de extra bergingscapaciteit (ten minste) de volgende besluiten moeten worden genomen:
- aan de zijde van Delfland: projectplannen als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, Waterwet, of vergunningen als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, Keur Delfland;
 - aan de zijde van Westland: planologische besluiten ((partiële) herzieningen van bestemmingsplan of omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, en eventueel onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht);

- 15.2 Partijen verplichten zich te bevorderen dat de voor de realisatie benodigde publiekrechtelijke besluiten en privaatrechtelijke beslissingen door de ter zake bevoegde bestuursorganen worden genomen.
- 15.3 Het bepaalde in het vorige lid betreft de publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de bevoegdheden om te beslissen tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen van de in dat lid bedoelde bestuursorganen.

16 Voorbereiding publiekrechtelijke besluiten

- 16.1 De ter zake het nemen van het besluit bevoegde partij (bestuursorgaan) bereidt het betreffende besluit voor, met dien verstande dat het bepaalde in artikel 6, derde en vierde lid, van overeenkomstige toepassing is. De voorbereiding vindt plaats in samenspraak met de andere partij, in de projectgroep.
- 16.2 Deze overeenkomst en de nadere afspraken als bedoeld in artikel 13 brengen geen verandering in de eventuele bevoegdheid van de ene partij om van de andere partij leges te heffen voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 4, tweede lid aanhef en onder k.

Artikel 17 Grondzaken

- 17.1 De voor de realisatie van de extra bergingscapaciteit benodigde gronden zullen door de meest gerede partij in eigendom worden verworven, tenzij het belang van de eigenaar redelijkerwijs geen verwerving vordert casu quo volstaan kan worden met het verkrijgen van een gebruiksrecht, bijvoorbeeld in de vorm van een kwalitatieve verplichting als bedoeld in artikel 6:252 Burgerlijk Wetboek. In dat geval zal het betreffende gebruiksrecht worden verkregen door de meest gerede partij.
- 17.2 Bij de nadere bepaling van de meest gerede partij als bedoeld in het vorige lid, zullen partijen in elk geval rekening houden met de andere invullingen of bestemmingen van de betreffende gronden, alsmede met de beperkingen die de Waterschapswet en het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Delfland voor Delfland met zich brengen.
- 17.3 Indien de benodigde gronden in eigendom moeten worden verworven, doch de meest gerede partij daarin in den minne niet slaagt, zal die partij de Kroon verzoeken om de betreffende gronden ter onteigening aan te wijzen en, nadat een daartoe strekkend Koninklijk Besluit zal zijn geslagen, ter zake van die gronden een vordering tot vervroegde onteigening instellen.
- 17.4 Indien de benodigde gronden niet in eigendom hoeven te worden verworven, om reden dat volstaan kan worden met een gebruiksrecht als bedoeld in het eerste lid, zal de meest gerede partij zich inspannen om een gedoogplicht op te leggen dan wel, indien daartoe een ander bestuursorgaan (dan van partijen) bevoegd is, dat andere bestuursorgaan om oplegging van een gedoogplicht verzoeken.
- 17.5 Het bepaalde in de vorige leden laat het bepaalde in artikel 4, tweede lid, aanhef en onder e en f, onverlet.

- 17.6 Indien als gevolg van de andere invullingen of bestemmingen van de betreffende gronden door hetzij Delfland, hetzij Westland, periodieke inkomsten worden genoten, bijvoorbeeld in de vorm van huur of pacht, zullen partijen die inkomsten bij helfte delen, hetzij periodiek, hetzij ineens, in welk laatste geval zij het betreffende deel contant zullen maken met een factor 10.
- 17.7 Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing, in geval van een situatie, bedoeld in artikel 4, vierde lid, tweede gedachtestreepje.

HOOFDSTUK 4: OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 18 Terugvaloptie

- 18.1 In zoverre in afwijking van het bepaalde in artikel 12 eindigt de onder xvii bedoelde "fase 1" voor de betreffende locatie eveneens, indien de instemming, bedoeld in artikel 11, vijfde lid, door de raad van Westland en/of de Verenigde Vergadering voor de betreffende locatie wordt onthouden.
- 18.2 Indien als gevolg van een of meerdere onthoudingen, als bedoeld in het vorige lid, geen minimale extra bergingscapaciteit van 50.000 m³ kan worden gerealiseerd op een of meerdere van de onder xiii genoemde locaties, zullen partijen terugvallen op een of meerdere overige locaties die waren begrepen in de onder xii bedoelde verkenning, tenzij die locaties in die verkenning op voorhand ongeschikt zijn bevonden.
- 18.3 In geval van toepassing van het vorige lid zullen partijen in onderling overleg bepalen welke overige locatie of locaties voorshands de voorkeur heeft dan wel hebben. De projectgroep is belast met de voorbereiding van de daartoe strekkende keuze aan partijen.
- 18.4 Indien op grond van dit artikel is bepaald welke overige locatie of locaties die voorkeur heeft of hebben, zijn de bepalingen in deze overeenkomst op die locatie of locaties vanaf dat moment van toepassing, tenzij die bepalingen zich daar naar hun aard tegen verzetten.

Artikel 19 Fiscaal

Partijen spannen zich in om deze overeenkomst op een voor beide partijen fiscaal zo gunstig mogelijke wijze uit te voeren.

Artikel 20 Bijlagen

Deze overeenkomst bevat de volgende bijlagen:

- Bijlage 1: de onder xiv bedoelde schetsontwerpen;
- Bijlage 2: de onder xiv bedoelde (globale) kostenramingen;
- Bijlage 3: de indicatieve planning.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend